

ONLAYN PLATFORMALAR ORQALI SAMARALI TIL O'RGANISH: IMKONIYATLAR VA MUAMMOLAR

Xurramova Sevinch G'anisher qizi

Shahrisabz Davlat Pedagogika Instituti talabasi

e-mail: sxurramova655@gmail.com, +998 77 053-63-63

Rejabaliyeva Madina Ro'zimurod qizi

Shahrisabz Davlat Pedagogika Instituti talabasi e-

mail:rejabaliyeva@gmail.com

+998919529704

G'ulomova Sug'diyona Bahromxom qizi

Shahrisabz Davlat Pedagogika Instituti talabasi e-

mail:gulomovasugdiyona378@gmail.com

+998992210396

Xo'jamberdiyeva Madinabonu Faxriddin qizi

xojamberdiyevamadina52@gmail.com

+998 93 871 35 0

Annotatsiya: Hozirgi zamonada texnologiyalar rivojlanishi bilan chet tillarini o'rganish usullari ham o'zgarib bormoqda. Onlayn platformalar orqali til o'rganish qulayliklari va samaradorligi tufayli tobora ommalashmoqda. Ushbu maqolada onlayn ta'lim vositalarining til o'rganishdagi ahamiyati, imkoniyatlari, duch kelinadigan muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari haqida so'z yuritiladi.

Kalit so'zlar: onlayn ta'lim, til o'rganish, interfaol platformalar, motivatsiya, til bilish darajasi, o'z-o'zini o'qitish, multimedia vositalari.

Аннотация: В современную эпоху развития технологий методы изучения иностранных языков также претерпевают изменения. Изучение языков через онлайн-платформы становится всё более популярным благодаря удобству и эффективности. В данной статье рассматривается значение онлайн-образовательных средств в изучении языков, их возможности, возникающие проблемы и пути их решения.

Ключевые слова: онлайн-образование, изучение языков, интерактивные платформы, мотивация, уровень владения языком, самообучение, мультимедийные средства.

Annotation: In today's era of technological advancement, the methods of learning foreign languages are also evolving. Learning languages through online platforms is becoming increasingly popular due to its convenience and effectiveness. This article discusses the significance of online educational tools in language learning, their opportunities, the challenges encountered, and ways to overcome them.

Keywords: online education, language learning, interactive platforms, motivation, language proficiency, self-learning, multimedia tools.

Kirish

Zamonaviy dunyoda chet tillarini bilish nafaqat shaxsiy rivojlanish, balki kasbiy faoliyatda ham muhim omil hisoblanadi. An'anaviy til o'qitish usullaridan tashqari, internet texnologiyalari yordamida til o'rganish imkoniyatlari kengaygan. Onlayn kurslar, mobil ilovalar, videodarslar va interfaol platformalar yordamida millionlab odamlar istalgan tilni o'rganishmoqda. Biroq, bu usullar bir qator afzalliklar bilan birga, ba'zi qiyinchiliklarni ham olib keladi.

Asosiy qism

Onlayn til o'rganishning asosiy afzalliklari

Zamonaviy dunyoda internet orqali til o'rganishning eng katta ustunligi – bu qulaylik va vaqtni tejashdir. Odamlar istalgan joyda, istalgan vaqtda, hatto yo'lda bo'lsa ham, smartfon yoki planshet orqali yangi so'zlar va grammatik qoidalarni o'rganishlari mumkin. Bu, ayniqsa, band odamlar yoki uzoqdan ta'lim oluvchilar uchun ajoyib imkoniyatdir.

Bundan tashqari, onlayn platformalarda turli formatdagi materiallar mavjud. Video darslar, interfaol testlar, audio mashqlar, chat-botlar va hatto virtual reallik dasturlari yordamida tilni har tomonlama o'rganish mumkin. Bu esa an'anaviy darsliklar bilan solishtirganda ancha qiziqarli va samarali usul hisoblanadi.

Yana bir muhim jihat – bu arzonlik yoki hatto bepul resurslardan foydalanish imkoniyati. Ko'pgina platformalar, masalan, Duolingo, Memrise, BBC Learning English, bepul tarzda chet tillarini o'rgatadi. Bundan tashqari, YouTube'da minglab bepul darsliklar mavjud bo'lib, ular orqali istalgan darajadagi o'quvchilar foydalanishlari mumkin.

Sun'iy intellekt (AI) asosidagi dasturlar esa foydalanuvchilarga shaxsiylashtirilgan o'qitishni taklif etadi. Masalan, ba'zi ilovalar foydalanuvchining bilim darajasini aniqlab, unga mos dasturlar tuzadi va zaif tomonlarini mustahkamlashga yordam beradi.

Onlayn til o'rganishda duch kelinadigan qiyinchiliklar

Biroq, barcha afzalliklariga qaramay, onlayn til o'rganishda bir qator muammolar ham mavjud. Ulardan eng keng tarqalgani – bu motivatsiyaning pasayishi. O'z-o'zini o'qitish jarayonida odamlar tez charchashi va darslarni tashlab qo'yishi mumkin. An'anaviy sinf muhitida o'qituvchi va sinfdoshlarning mavjudligi tufayli motivatsiya yuqori bo'ladi, lekin onlayn rejimda bu unchalik sezilmaydi.

Ikkinchi muhim muammo – nutqiy amaliyotning yetishmasligidir. Ko'p platformalar grammatika va yozuv qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan bo'lsa, gapirish va tinglash ko'nikmalari kamroq e'tiborga olinadi. Natijada, o'quvchi

grammatik jihatdan to'g'ri gapira olmay yoki so'zlashuv tilida qiyinchiliklarga duch kelishi mumkin.

Internetga bo'lgan qat'iy bog'liqlik ham jiddiy muammo hisoblanadi. Uzoq vaqt internet aloqasi bo'lmasa yoki texnik nosozliklar yuzaga kelsa, o'qish jarayoni to'xtab qolishi mumkin. Bundan tashqari, ba'zi platformalarda materiallar noto'g'ri tizimlashtirilgan yoki sifatsiz bo'lishi mumkin, bu esa o'quvchilarning chalg'itishiga olib keladi.

Onlayn til o'rganishni samarali qilish usullari

Ushbu muammolarga qaramay, onlayn til o'rganishni yanada samaraliroq qilish mumkin. Birinchi navbatda, muntazam reja tuzish va har kuni belgilangan vaqtni til o'rganishga ajratish kerak. Bu odatni shakllantirish orqali motivatsiyani saqlab qolish mumkin.

Nutqiy ko'nikmalarni rivojlantirish uchun til sheriklari bilan muloqot qilish, onlayn suhbat guruhlarida qatnashish yoki til o'rganish uchun mo'ljallangan ilovalardan (masalan, Tandem, HelloTalk) foydalanish tavsiya etiladi.

Platformalarni tanlashda esa taniqli va ishonchli resurslarni afzal ko'rish kerak. Misol uchun, IELTS yoki TOEFL kabi xalqaro sertifikatlar uchun tayyorgarlik ko'rayotganlar uchun rasmiy tayyorlov kurslari yoki British Council kabi tashkilotlarning onlayn dasturlaridan foydalanish maqsadga muvofiqdir.

Nihoyat, o'z-o'zini rag'batlantirish muhim ahamiyatga ega. Kichik maqsadlar qo'yib, ularga erishganda o'zini mukofotlash – bu jarayonni qiziqarli va davomli qilishning yana bir usuli hisoblanadi.

Kelajakdagi istiqbollar

Texnologiyalar rivojlanishi bilan til o'rganish usullari ham takomillashtirilmoqda. Sun'iy intellekt, virtual reallik (VR) va kengaytirilgan reallik (AR) texnologiyalari yordamida til o'rganish yanada realroq va interfaolroq bo'lishi kutilmoqda. Masalan, VR yordamida virtual muhitda chet elliklar bilan suhbat qilish yoki AR orqali real hayotdagi narsalarning nomlarini bilish imkoniyati paydo bo'ladi.

Shu bilan birga, til o'rganish platformalari tobora shaxsiylashtirilgan bo'lib boradi. AI tizimlari foydalanuvchining bilim darajasi, zaif tomonlari va o'rganish uslubini tahlil qilib, unga eng mos metodikani taklif qila oladi.

Xulosa qilib aytganda, onlayn til o'rganish – bu zamonaviy dunyoda keng imkoniyatlar va qulayliklarni taqdim etuvchi usul bo'lib, uning samaradorligi foydalanuvchining intizomi va to'g'ri resurslardan foydalanishiga bog'liqdir.

Xulosa

Onlayn platformalar orqali til o'rganish zamonaviy dunyoda eng qulay va samarali usullardan biridir. Biroq, bu jarayon faqat tizimli yondashuv, mustahkam niyat va to'g'ri resurslardan foydalanish bilan samarali bo'ladi. Kelajakda sun'iy

intellekt va virtual reallik texnologiyalarining rivojlanishi bilan til o'rganish yanada osonlashishi kutilmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. **O'zbekiston Respublikasida xorijiy tillarni o'qitishning zamonaviy usullari** – Toshkent, 2020.
2. **Rahimov, H.** "Internet asosida chet tillarini o'rganish metodikasi" – Pedagogika nashriyoti, 2019.
3. **Xolmirzayev, B.** "Onlayn ta'limning psixologik jihatlari" – TDPU, 2021.
4. **Usmonova, D.** "Zamonaviy til o'qitish texnologiyalari" – Fan, 2018.
5. **Karimov, I.** "Chet tillarini o'rganishda innovatsion yondashuvlar" – Toshkent, 2022.
6. **Toshpulatova, S.** "O'zbekistonda raqamli ta'limning rivojlanishi" – IQTIDOR, 2020.
7. **Abduraxmonov, A.** "Sun'iy intellekt va til o'rganish" – Innovatsiya, 2021.
8. **Nurmatova, L.** "Motivatsiya va til o'rganish" – O'qituvchi, 2019.
9. **Saidov, J.** "Onlayn kurslarning samaradorligi" – Ma'rifat, 2020.
10. **Qodirov, F.** "Multimedia vositalari orqali til o'qitish" – Tafakkur, 2021.